

De evolutie van de klaproos

Zaterdagmorgen ben ik vroeg wakker. Een mooie gelegenheid voor een wandeling door de weilanden. Op de terugweg dan nog even langs de natuurtuin. Alles is nog heerlijk stil, leeg en fris.

Langs de berm van de Konijnenwal zit een man op zijn knieën de klaprozen te fotograferen. "Goedemorgen" zeg ik. "Speciaal gekomen voor de klaprozen?". "Neh, 'k ben op fekanie met de kerrefen. Ik dacht fanmorgeh bij me eigh, ik doen us effe die klappertjes". Iemand uit de buurt van Hoofddorp. Haas, wees een goede gastheer namens Ermelo. "Er zijn veel klaprozen dit jaar. Erg mooi". "Seekers" roept hij. Hij maakt de enorme camera los van zijn nek, zet een foto op het grote display, zoomt 20 keer in op de bloem en drukt mij de camera in de hand. "Hiero. Mot je kijkeh, hoe mooi!". Ik kijk en ben ontroerd. Het is alsof Rembrandt een rood laken heeft geschilderd. Elk nerfje, elk vezeltje, elke kleine schaduw, alles haarscherp, in een prachtige rode gloed. Ik wist niet dat een klaproos zo mooi was.

"U bent een meester met licht" zeg ik oprecht. "Prachtig. Wat veel verschillende tinten". "Ja! Fijftig tinteh rood" schatert hij. Zijn bulderende lach schalt over het stille land. Opeens is hij weer stil, haalt diep adem en zegt "t is allemaal for de sex". "Oh?" "For de fortplanting. De bestuifing. De bijeh en de hommuls komme durop af. So'n klappertje denk. As ik ut zelf nie ken, mot een ander ut for me doen". Weer die bulderlach, die weer opeens stopt. "Typisch gefalletje efelucie, meneer. Hoe mooier ut kleurtje, hoe meer bestuifing". "Denkt u?" "Seekers. En hij ken nog meer hoor, so'n klappertje. Weet u wat ie ook goed ken?" "Nou?" zeg ik nieuwsgierig. "Wachteh. Hij ken heel goed wachteh. Kijk, so'n saadje falt erreges op de grond. In de winter doet ie niks. Ik ook niet trouwes". Ik vrees weer een bulderlach, maar die blijft uit. "In het forjaar, dan denk so'n saadje "wat gaan ik doen? Gaan ik kiemeh, of niet?" Is het dan niet jofel, te koud, te nat, te warm, te droog, dan denkt ie "ik slaan een rondje ofer. Ik wacht een jaartje".

Of twee, of drie. Ken ie heel lang folhouweh. Tot dat het wel jofel is. En dan gaat ie. Typisch gefalletje efelucie". Hij kijkt me trots aan. Alsof hij niet alleen de evolutietheorie, maar de hele evolutie zelf heeft bedacht. "Goh" zeg ik, diep onder de indruk van de evolutie van de klaproos. "Eèn ding snapt ik niet. Se groeien allenig buiteh ut hek. Binneh ut hek noppes. Hoe sou dat komme?" "Ik heb geen idee" zeg ik. Hij kijkt me teleurgesteld aan. "Ik gaan weer us naar moeders. Ajuu". Hij draait zich om en sloft weg over het grind.

Tijdens mijn rondje door de natuurtuin laat zijn vraag mij niet los. Onderweg naar huis begrijp ik het opeens. Zo'n zaadje van de klaproos valt binnen het hek. Daar ziet hij koeien met malende kaken en boeren met een zeis of een grote maaimachine. Zo'n zaadje denkt "dit is niet jofel. Ik wacht wel een jaartje. Of twee, of drie. Tot het hek verplaatst is". Typisch geval van evolutie.